

Brüssel, 5. detsember 2018
(OR. en)

15027/18

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

AGRI 599
AGRIFIN 139
AGRISTR 96
AGRILEG 216
AGRIORG 109
CODEC 2182
CADREFIN 390

MÄRKUS

Saatja: Eesistujariik

Saaja: Põllumajanduse erikomitee / nõukogu

Komisjoni dok nr: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Teema: 2020. aasta järgse ÜPP reformi pakett

a) Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013

b) Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013

c) Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, määrust (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinisoodete määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta, määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks, ning määrust (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks

- Eesistujariigi eduaruanne

I. SISSEJUHATUS

1. Ühena mitmest Euroopa poliitika kujundamist käsitlevatest valdkondlikest seadusandlikest ettepanekutest avaldas komisjon 1. juunil 2018 kolmest seadusandlikust ettepanekust koosneva paketi ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kohta aastatel 2021–2027. Sealhulgas:
 - kesksel kohal olevat määrust ÜPP strateegiakavade kohta, mis hõlmab otsetoetusi, sektoripõhiseid sekkumisi ja maaelu arengut;
 - määrust, milles käsitletakse ÜPP rahastamist, haldamist ja seiret (edaspidi horisontaalne määrus), millega ajakohastatakse ja asendatakse praegune sama nimetusega määrus; ning
 - muutmismäärust (põllumajandustoodete ühise turukorralduse määrus), millega muudetakse ja ajakohastatakse määrusi (EL) nr 1308/2013 ühise põllumajanduse turukorralduse kohta, (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinilistide kohta, (EL) nr 228/2013 äärepoolseimate piirkondade kohta ja (EL) nr 229/2013 Egeuse mere väikesaarte kohta.
2. Austria eesistumise ajal on nimetatud kolme ettepanekut arutatud 23 koosolekul töörühma tasandil, seitsmel põllumajanduse erikomitee (SCA) koosolekul ja igal põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil. Nõukogu vastutavad töörühmad on viinud lõpule iga ettepaneku esimese lugemise. Töö hõlmas ka delegatsioonide kirjalike märkuste, komisjoni kirjalike selgituste ja eesistujariigi sõnastusettepanekute koostamist. Kogu kõnealune töö võimaldas eesistujariigil koostada käesoleva eduaruande, milles on esitatud iga ettepaneku teksti läbivaatamise seis nõukogus.

3. Eesistujariigi muudatusettepanekud kõigi kolme ettepaneku kohta on esitatud dokumentides 15046/18, 15058/18 ja 14195/18. Eesistujariik Austria rõhutab, et eesistujariigi muudatusettepanekuid ei tohiks pidada nõukogus kokkulepitud seisukohaks. Eesistujariik Austria leiab siiski, et kõik delegatsioonide tehtud jõupingutused võimaldavad järgmisel eesistujariigil Rumeenial jätkata läbivaatamist konkreetsete sõnastusettepanekute põhjal.
4. Praegu analüüsitakse delegatsioonide märkuste ja komisjoni (kirjalike) panuste ja selgituste põhjal vastavates töörühmades eesistujariigi ettepanekuid komisjoni ettepanekute ümbersõnastamiseks. Kuna praeguses ühise põllumajanduspoliitika reformis on kesksel kohal kavandatav ÜPP strateegiakava, leidub enamik ümbersõnastuse ettepanekuid just seal. Kavandatava horisontaalse määruse puhul on eesistujariigi muudatusettepanekuid vähem, sest komisjon ei ole kehtiva määrusega võrreldes kavandanud palju muudatusi ning kavandavad muudatused sõltuvad ÜPP strateegiakava määruse üle peetavate sisuliste poliitiliste arutelude tulemustest. Kavandatava ühise turukorralduse määruse kohta esitatud erinevaid esialgseid ettepanekuid tuli liikmesriikide seisukohtade kajastamiseks muuta. Peale selle lisati mõned täiendavad ettepanekud delegatsioonide ettepanekute alusel.
5. Nõukogu saab kujundada oma täieliku seisukoha kolme kavandatava, ÜPP reformi käsitleva määruse kohta alles siis, kui mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) üle peetavate horisontaalsete läbirääkimiste käigus on lepitud kokku peamistes poliitilistes ja rahalistes aspektides.

II. ÜPP STRATEEGIAKAVA MÄÄRUSE MENETLEMISE SEIS

6. Horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühm on määratud nõukogu ettevalmistavaks organiks, kes vastutab ÜPP strateegiakavade määruse ettepaneku tehnilise läbivaatamise eest. Austria eesistumise ajal kohtus horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühm 17 päeval kõnealuse ettepaneku läbivaatamiseks, mis oli ka kuue põllumajanduse erikomitee koosoleku päevakorras. Kahel korral (juunis ja oktoobris 2018) vahetasid ministrid põllumajanduse ja kalanduse nõukogu istungil arvamusi ettepaneku teatavate üldiste aspektide üle ning andsid suuniseid selle tehniliseks läbivaatamiseks.

7. Ettepaneku esimene läbilugemine horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas viidi lõpule 13. septembril 2018. Eesistujariik koostas tehnilise läbivaatamise tulemuste kohta kokkuvõtte kolmes määruste menetlemise seisu käsitlevas aruandes (dok 11490/18, 12228/18 ja 12447/18), mida laialdaselt tervitati põllumajanduse erikomitees 10. ja 24. septembril ja 1. oktoobril. Eesistujariik koondas need aruanded ühte eduaruandesse (dok 12717/18), mis esitati nõukogule 15. oktoobril 2018.
8. Põllumajanduse erikomitee ja nõukogu suuniste ning delegatsioonide esitatud märkuste põhjal on eesistujariik Austria komisjoni ettepaneku ümber sõnastanud; muudatusettepanekud hõlmasid kõiki jaotisi ja enamikku artiklitest ning sisaldasid nii tehnilisi kohandusi kui sisulisemaid muudatusi. Seda tehes eesistujariik:
- suhtles komisjoniga, et vajadusel saada täiendavaid selgitusi ümbersõnastamisprotsessi jaoks;
 - parandas mõned tehnilised vead kavandatud tekstis, nt valed ristviited;
 - muutis teksti selgemaks ja lugejasõbralikumaks;
 - lisas mõned esialgsed õiguskeelelised kohandused;
 - püüdis võtta arvesse delegatsioonide märkusi ja soovitusi, kajastades üldiselt jagatud soove. Sel põhjusel ei saadud kõiki üksikuid ettepanekuid arvesse võtta, vaid ainult neid, mis olid enim jagatud või viitasid enamiku delegatsioonide jaoks vastuvõetavale suunale;
 - jättis tahtlikult kõrvale mõned aspektid (esitatud loogelistes sulgudes {} lisas toodud eesistujariigi tekstis), mis eesistujariigi arvates vajasisid täiendavat kaalumist või millele alternatiivse sõnastuse pakkumise aeg ei olnud veel küps;
 - jättis ümber sõnastamata sätted, mis käsitlevad teatavaid finantsilisi ja horisontaalseid elemente (esitatud nurksulgudes []), mida eeldatavasti käsitletakse mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) üle peetavatel horisontaalsetel läbirääkimistel.

9. Eesistujariik esitas horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmale oma sõnastusettepanekud 8. ning 22. ja 23. novembril 2018. Enamik delegatsioone tervitas eesistujariigi teksti ning leidis, et see on hea alus edasiseks tööks. Lisaks istungi ajal esitatud suulistele märkustele esitasid delegatsioonid ka kirjalikke panuseid. Eesistujariik võttis mõlemad arvesse oma muudetud sõnastusettepanekute ettevalmistamisel (dok 15058/18), kasutades sama lähenemisviisi, mida on kirjeldatud punktis 8.
10. Kogu läbivaatamisprotsessi ajal on kavandatud „uus rakendamismudel“ osutunud üheks ÜPP strateegiakavade ettepaneku põhielemendiks. Komisjoni arvates peaks see tagama ülemineku tulemuslikkusele ning ühtlasi lihtsustama poliitika rakendamist. Horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmas, põllumajanduse erikomitees ja nõukogus toimunud „uut rakendamismudelit“ ja selle tulemuslikkuse aspekte käsitlevatest põhjalikest aruteludest on selgunud, et delegatsioonid saavad kavandatud poliitika suunamuudatust *põhimõtteliselt* toetada, kuid et süsteemi rakendatavuse suurendamiseks on vaja seda veel täiustada. Eelseisvatel eesistumisperioodidel täiendavat analüüsimist nõudvate elementide hulgas on eelkõige: i) väljundnäitajate iga-aastaste väärtuste eelneva kindlaksmääramise võimalus; ii) muude kui pindalapõhiste sekkumiste ühikussummade teostatavus; iii) kavandatavate tulemusnäitajate asjakohasus; iv) vahe-eesmärkide aruandluse kord ja ajakava; v) aruandluse nõuded koostoimes finantsmääruse kohaldatavate tähtaegadega ning usaldusväarsuse vajalikkus iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses.
11. Samuti on vaja täiendavalt kaaluda muid elemente, sealhulgas neid, mille kohta eesistujariik Austria on teinud sõnastusettepanekuid, ning ka osa neist, mille kohta sõnastusettepanekuid ei ole veel tehtud. Eelkõige peab järgmistel kuudel toimuma näitajate põhjalik analüüsimine.

III. HORISONTAALSE MÄÄRUSE MENETLEMISE SEIS

12. Põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühm vaatas läbi uue kavandatava horisontaalse määruse, välja arvatud peatükid, milles käsitletakse ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi (artiklid 63–73) ning tingimuslikkusega seotud kontrollisüsteemi ja karistusi (artiklid 84–87), mille läbivaatamise ülesanne anti horisontaalsete põllumajandusküsimuste töörühmale, kuna neil on vajalik tehniline oskusteave.
13. Austria eesistumise ajal esitati põllumajanduse ja kalanduse nõukogule 2018. aasta novembri istungil eesistujariigi eduaruanne horisontaalse määruse kohta (dok 14197/18). Kõnealusel nõukogu istungil pidasid ministrid ettepaneku üle poliitilise mõttevahetuse, keskendudes eelkõige sellele, milline mõju on ÜPP strateegiakavade määruksel ja uuel rakendamismudelil makseasutuste ja sertifitseerimisasutuste tööle, ning sellele, kas kavandatav uus tulemusraamistik muudab ÜPP tõhusamaks (dok 14198/18).
14. Ministrite sõnavõttude põhjal võib väita, et liikmesriigid on üldiselt avatud hiljuti väljapakutud rakendamismudeli ja tulemuspõhise lähenemisviisi suhtes, kuid rõhutati, et teatavaid küsimusi tuleb täiendavalt arutada, nagu näiteks tehniline abi (artiklid 6 ja 7); riiklike juhtorganite töökoormus ja vastutus (artiklid 8, 9 ja 11), sealhulgas makseasutuste arvu küsimus; põllumajandusreserv (artikkel 14); finantsdistsipliin (artikkel 15); aruandluskohustused; maksete vähendamine/peatamine (artiklid 37–40); iga-aastane raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine ning iga-aastase tulemusaruande kontrollimine ja heakskiitmine (artiklid 51–52); üleminekuperiood; ning N+3 kulukohustuste vabastamise reegel (artikkel 32).

15. Pärast nõukogu novembrikuu istungit esitas eesistujariik Austria delegatsioonidele mitu sõnastusettepanekut mõnede ettepaneku artiklite kohta, et muuta kõnealuste artiklite tekst delegatsioonidele vastuvõetavamaks. Põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühm arutas kõnealuseid sõnastusettepanekuid, mis hõlmasid nii mõnede artiklite teksti tehnilisi selgitusi kui ka teksti sisulisemaid muudatusi, oma 21. novembri ja 4. detsembri koosolekutel. Delegatsioonid said üldjoontes toetada ettepanud tehnilisi selgitusi, mille eesistujariik oli lisanud järgmistesse artiklitesse horisontaalse määruse ettepaneku eesistujariigi tekstis (dok 15046/18): artikkel 6 „EAFRD kulud“; artikkel 8 „Makseasutused ja koordineerivad asutused“, lõike 3 punkt b; artikkel 11 „Sertifitseerimisasutused“, lõike 1 punkt d; artikkel 15 „Finantsdistsipliin“, lõiked 1 ja 5; artikkel 30 „Vahemaksed“, lõiked 1, 3, 4 ja 9; artikkel 32 „Automaatne kohustustest vabastamine ÜPP strateegiakava puhul“, lõiked 1 ja 2 ning lõike 4 punkt b; Artikkel 34 „Topeltrahastamise vältimine“; artikkel 55 „EAFRD erisätted“, lõiked 1 ja 2; artikkel 88 „Teabevahetus“, lõige 1; artikkel 96 „Toetusesaajaid käsitleva teabe avaldamine“, lõiked 1–3; ning artikkel 102 „Kehtetuks tunnistamine“, lõige 1.
16. Eesistujariigi tekstis on esitatud ka mõned sisulised sõnastusettepanekud järgmiste artiklite kohta: artikkel 3 „Erandid vääramatute jõu ja erandlike asjaolude korral“; artikkel 8 „Makseasutused ja koordineerivad asutused“, lõige 2, lõike 2 punkt b ja lõige 4; artikkel 35 „Makseasutuste kantud kulude rahastamiskõlblikkus“; artikkel 52 „Iga-aastase tulemusaruande kontrollimine ja heakskiitmine“, lõiked 2 ja 3; artikkel 75 „Liikmesriikide tehtav kontroll“, uus lõige 3; artikkel 78 „Vastastikune abi“, lõige 2; artikkel 79 „Kavandamine ja aruandlus“, pealkiri, uus lõike 2 punkt b ning uued lõiked 5 ja 6; artikkel 80 „Eriasutused“, kogu artikkel jäetakse välja; artikkel 81 „Aruanded“, kogu artikkel jäetakse välja; ning artikkel 83 „Rakendamisevolitused“, punktid c–g.

Tuleks siiski märkida, et, kuigi delegatsioonid on üldiselt nõus eespool nimetatud artiklite muutmise vajadusega, tuleb eelseisval Rumeenia eesistumisperioodil täiendavalt kaaluda eesistujariigi sisulisi sõnastusettepanekuid.

17. Kõik muudatused ettepaneku eesistujariigi tekstis, mis käsitlevad ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi (artiklid 63–73) ning tingimuslikkusega seotud kontrollisüsteemi ja karistusi (artiklid 84–87) on tehtud põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühmas toimunud töö tulemusena. Põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühm vaatab need sätted täiendavalt läbi ning mõlemat peatükki käsitleva põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühma töö lõpptulemus integreeritakse lõpuks määruse ettepanekut käsitlevasse nõukogu seisukohta ilma uue aruteluta põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühmas.
18. Selleks, et eesistujariik Austria saaks koostada põhjaliku ülevaate delegatsioonide seisukohtadest seoses artiklitega, mida on käsitletud eesistujariigi Austria ümbersõnastamispüüdlustes nii, nagu eespool kirjeldatud, ning seoses võimaliku edasise ümbersõnastustööga, paluti 4. detsembril esitada täiendavaid märkusi, et delegatsioonid saaksid märkida, milliseid täiendavaid muudatusi nad sooviksid ettepanekusse teha ja kuhu. Sellele palvele vastuseks esitatavaid delegatsioonide panuseid tuleb töödelda ja analüüsida uuel aastal ning need tuleb esitada põllumajanduse rahaliste küsimuste töörühmale arutamiseks eelseisval Rumeenia eesistumisperioodil.
19. Kõik eelarvemõjuga või horisontaalsed sätted on kõrvale jäetud, kuni tehakse täiendavaid edusamme mitmeaastase finantsraamistiku osas. Need sätted on tekstis esitatud nurksulgudes ning hõlmavad järgmist: põllumajandusreservi (summa) ja praeguse kriisireservi ülekandmine (artikli 4 lõige 2); finantsdistsipliini tagasikandmine toetusesaajatele (artikli 15 lõige 4); esialgse eelmakse summad (artikli 29 lõige 1); automaatse kohustustest vabastamise kuupäev ja kavandatav N+2 reegel (artikli 32 lõiked 1 ja 4); ning kavandatav artikkel maksete peatamise kohta juhtimissüsteemi puuduste tõttu (artikkel 40).

IV. ÜHISE TURUKORRALDUSE MÄÄRUSE MENETLEMISE SEIS

20. Põllumajandustoodete töörühm määrati nõukogu ettevalmistavaks organiks, kes vastutab ettepaneku tehnilise läbivaatamise eest, mis algas 2018. aasta juulis ja jätkus 2018. aasta septembris Austria eesistumisperioodil. Kõnealustel kuudel toimus ettepaneku läbivaatamise esimene voor ning komisjon selgitas täiendavalt teksti konkreetseid aspekte kohta.

21. Ettepaneku esimene läbilugemine põllumajandustoodete töörühmas viidi lõpule 12. septembril 2018. Eesistujariik koostas tehnilise läbivaatamise tulemuste kohta kokkuvõtte, mis on esitatud eduaruandes (dok 14012/18)¹, millele põllumajanduse erikomitee avaldas 6. ja 12. novembril laialdast poolehoidu.
22. Eesistujariigi eduaruanne esitati põllumajanduse ja kalanduse nõukogule 19. novembril 2018. Kõnealusel nõukogu istungil pidasid ministrid ettepaneku üle poliitilise mõttevahetuse, keskendudes eelkõige praeguste turutoetusmeetmete tulemuslikkusele. Ministrite sõnavõttude põhjal võis järeldada, et paljudel liikmesriikidel puudub eriline huvi ühise turukorralduse määruse läbivaatamiseks ning et nende arvates oli komisjonil viimastel aastatel õnnestunud praegu kättesaadavaid vahendeid paindlikult ja õigeaegselt kasutada.
23. Põllumajanduse erikomitee ja nõukogu juhiste ning delegatsioonide esitatud märkuste põhjal on eesistujariik Austria esitanud delegatsioonidele mitu muudatusettepanekut (dok 14195/18), mis sisaldavad nii tehnilisi kohandusi kui ka sisulisemaid muudatusi. Seejuures püüdis eesistujariik võtta arvesse delegatsioonide märkusi ja ettepanekuid, kajastades üldiselt jagatud arvamusi. Sel põhjusel ei saadud kõiki üksikuid ettepanekuid arvesse võtta, vaid ainult neid, mis olid enim jagatud või viitasid enamiku delegatsioonide jaoks vastuvõetavale suunale.
24. Eesistujariik esitab oma muudatusettepanekud põllumajandustoodete töörühmale 12. detsembril 2018. Suurem osa sisulistest muudatustest puudutavad sätteid, milles käsitletakse geograafilisi tähiseid ja veinisektorit. Muud ühise turukorralduse määrusesse (EL) nr 1308/2013 tehtavad muudatused on peamiselt tehnilist laadi ja nende eesmärk on parandada vigaseid ristviiteid või väljajätmisi, mis on seotud sektoripõhiste sekkumiste üleviimisega ÜPP strateegiakava määrusesse või suhkrusektorile kohaldatavate ja eksporditoetusi käsitlevate aegunud sätete väljajätmisega.

¹ Ühise turukorralduse määrust käsitlev eduaruanne, mis algselt oli esitatud dokumendis 13578/18, vaadati läbi põllumajanduse erikomitees 6. novembril. Põllumajanduse erikomitees vahetati ka arvamusi aruandes esitatud kolme küsimuse kohta ning koostati suuniseid põllumajandustoodete töörühmas edaspidi toimuvateks aruteludeks.

25. Elemendid, mis nõuavad täiendavat analüüsimist tulevastel eesistumisperioodidel hõlmavad eelkõige: turustusaastate väljajätmist (punkt 3), uusistutuste lubasid käsitlevate normide muudatusi (punkt 5) ning nn keelatud veiniviinamarjasortide liigitamise võimaluse loomist (punkt 6 ja punkti 9 alapunkt v). Viimase osas edu saavutamiseks korraldas eesistujariik Austria 11. detsembril 2018 tehnilise seminari, et vaadata läbi teaduslikud argumendid komisjoni ettepaneku poolt ja vastu ning vahetada arvamusi hübriidsortide eeliste ja puuduste kohta seoses keskkonna- ja fütosanitaarnõuetega.
26. Kõik eelarvemõjuga ja horisontaalsed sätted jäeti kõrvale, kuni tehakse täiendavaid edusamme mitmeaastase finantsraamistiku osas. Need sätted on tekstis esitatud nurksulgudes ning hõlmavad järgmist: 1) eelarveeraldised haridusasutustes puu- ja köögiviljade ning piima ja piimatoodete pakkumise toetuse (koolikava) jaoks, 2) eelarveeraldised, mis on ette nähtud määruses (EL) nr 228/2013 äärepoolseimate piirkondade kohta ja 3) eelarveeraldised, mis on ette nähtud määruses (EL) nr 229/2013 Egeuse mere väikesaarte kohta.
-